

Ter voldoening aan het schrijven van den Secretaris-Generaal van 16 October 1923, 5de Afdeling, N° 40, heb ik de eer het volgende te doen strekken.

Uitgaande van de wenschelijkheid van bespoediging der beslissing heb ik de drie aanbevolen controleurs ieder afzonderlijk uitgenoodigd tot een onderhoud. Daar twee hunner van adres veranderd bleken te zijn, was hiermede meer tijd gemoeid dan het geval geweest zou zijn, indien ik hen direct had kunnen bereiken.

De heer Tijdeman was door bloedverlies ten gevolge eener neusoperatie zoo verzwakt, dat hij zich nog niet mocht verplaatzen. Zijne echtgenootte berocht mij en lichtte mij over verschillende punten in, gelijke zij wederkeering van mij de gewenschte informatie omtrent Djiddahsche toestanden en verhoudingen ontving. Van deren candidaat heb ik dus geen persoonlijk indruk, maar gaarne neem ik aan, dat zijne ^{goede} reputatie als bestuursambtenaar gegrond is. Bij eventuele benoeming zou hij hoogstwaarschijnlijk door zijne vrouw — de heer Tijdeman heeft geene kinderen — vergezeld worden. Dit acht ik een nadeel voor de rustige vervulling zijner functie in Arabië, waar het leven voor eene Europeesche vrouw zoo weinig aantrekkelijks oplevert, dat de ^{ongunstige} invloed van het kustklimaat der Rode Zee bij haar in den regel weinig weerstandvermogen vindt. De ervaring van verscheidene consuls, die hunne vrouwen naar Djiddah medenamen, is in dit opzicht een waarschuwend voorbeeld. Hoewel de aangeduide omstandigheid geen overwegent bezwaar tegen eene benoeming mag opleveren, komt het mij toch voor, dat, ceteris paribus, een consul, wiens gezin in Nederland blijft of die ongehuwd is, de voorkeur verdient boven iemand, die met zijne echtgenootte de ~~zwaare~~ moeilijkheden van het leven te Djiddah zou hebben te protoeeren.

Vanden heer Visman ontving ik een zeer gunstigen indruk, die in harmonie was met het beeld, dat de in het beprekkelijke telegram van den Gouverneur-Generaal vervatte aanbeveling van hem geeft. Zijn fysieke ~~was~~ voorkomen daarentegen deed mij denken aan gedruktheid en uitputting. De heer Visman deelde mij mede, dat de studie voor

Aan Zijne Excellentie
den Minister van Koloniën

te

23 Gravenhage.

het enkele ~~maanden~~ maanden geleden door hem afgelegde doctoraal examen in de Indologische wetenschap hem zeer had aangegrepen en dat hij sindsdien aan ondragelijke hoofdpijnen had geleden. ~~De~~ Deze kwaal was tot dusver voor geneeskundige behandeling niet geweken, waarom de heer Visman dan ook opzag tegen het beginnen met de studie van het Arabisch. Mij kwam die geestelijke afgematheid bedenkelijk voor, niet alleen met het oog op de studie, maar ook met het oog op de werkzaamheden ~~die~~ van den consul te Djiddah, die in sommige gedeelten van het jaar wel eens overselpend druk worden en hooge eischen stellen aan de nerveuse constitutie.

Bij een tweede bezoek deelde de heer Visman mij mede, op raad van zijner medicus eene neus-specialiteit te hebben geconsulteerd; ~~de~~ deze achtte voor hem eene soortgelijke operatie noodig, als die de heer Tijdeman pas ondergaan had, in verband waarmede de heer Visman meende, op zijn vroegst na Kerstmis met de voorbereidende studie te zullen kunnen beginnen, voor het geval hij mocht worden aangewezen.

Al deze omstandigheden ropen mij, de aanwijzing van den heer Visman te onttraden.

De heer Van der Meulen ~~was~~ kwam mij voor, aan alle eischen, die men eenen candidant voor dit consulaat moet stellen, te voldoen.

Hij maakte physiek zoowel als psychisch een frisschen indruk, was voornemens bij eventueele benoeming vrouw en kinderen in Nederland te laten om gedurende de jaarlijkse verlofperiode met hen samen te zijn.

Hij is wel jong, maar mijns inziens niet te jong voor deze functie, te meer daar ~~hij~~ ~~misschien~~ nog twee jaren van voorbereiding aan zijne indiensttreding zouden voorafgaan.

Met den heer Tijdeman kan ik dezen sollicitant niet vergelijken, maar ceteris paribus verdient een geheel gezond persoon voor den werkkring te Djiddah de voorkeur boven iemand, die pas eene neusoperatie moest ondergaan om van zijne hoofdpijnen bevrijd te worden.

Op grond van het bovenstaande heb ik de eer, Uwer Excellentie in overweging te geven, den controleur D. Van der Meulen bij den Minister van Buitenlandse Zaken aan te bevelen voor voorloopige aanwijzing voor benoeming tot consul te Djiddah.

De hoogleeraar, adviseur voor
Indische en Arabische zaken

C. J. J. J.

Beantw. 28/10 '23, N° 20
(minuut)

DEPARTEMENT
VAN KOLONIËN.

N. B. Wordt verzocht in het antwoord
de dagteekening, de letter en het num-
mer dezer nauwkeurig uit te drukken.

5e Afdeling

N° 40.

Getal der bijlagen:

's-GRAVENHAGE, den 16den October 1923.

Zooals UHoogGeleerde bekend zal zijn, is het de bedoeling om reeds thans over te gaan tot de voorloopige aanwijzing van een Indisch ambtenaar, bestemd om na het aftreden in 1926 van den tegenwoordigen functionaris, te worden benoemd tot consul te DJEDDAH, opdat deze zich onder Uwe leiding gedurende twee jaar zal kunnen bekwamen in de Arabische taal.

Blijkens het in afschrift hierbijgaand telegram van 14 dezer, wordt door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië voor bedoelde aanwijzing in de eerste plaats aanbevolen de controleur bij het Binnenlandsch Bestuur F.H.Visman, in de tweede plaats de controleur D.van der Meulen, en in de derde plaats de controleur E.L.J.Tijdeman.

Genoemde ambtenaren vertoeven allen met verlof hier te lande, terwijl de Heeren Visman en Tijdeman de studie aan de Nederlandsch-Indische Bestuursacademie hebben gevolgd.

De heer Tijdeman is voornemens 10 November a.s. naar Indië terug te keeren.

Ik heb de eer UHoogGeleerde te verzoeken mij spoedig te willen mededeelen, of ook naar Uw oordeel de Heer Visman voor de onderwerpelijke betrekking bij mijn ambtgenoot van Buitenlandsche Zaken kan worden aanbevolen en zoo neen, of een der andere voorgedragen kandidaten daarvoor Uws inziens in aanmerking komt.

-Mocht-

Aan

den heer Prof. Dr. C. Snouck Hurgronje
Adviseur voor Indische en Arabische Zaken
te Leiden.

Stukken met mailijden
Bijdragen gedurende 18. 1917 en 18.

4

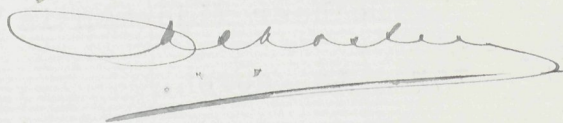
Mocht U het bepaaldelijk gewenscht achten om, alvorens Uwe meening te doen kennen kennis te nemen van de aan het slot van in het telegram bedoelde stukken, welke in het begin der volgende maand hier te lande worden verwacht, dan zal ik daarvan gaarne bericht ontvangen.

Ik teeken hierbij aan, dat, waar het verlof van den heer Visman wegens ziekte met drie maanden is verlengd, hij - mede in verband met de zware fysieke eischen welke een langdurige verblijf in den Hedjaz stelt - door den Geneeskundigen Raad van mijn Departement lichamelijk geschikt zal moeten zijn bevonden voor den hem wachtenden werkring, alvorens hij bij mijn voornoemden ambtgenoot zal worden voorgedragen.

Dat geneeskundig onderzoek zou echter spoedig kunnen plaats hebben.

Het adres van den heer Visman is Leiden, Oude Vest 85a; dat van den heer Van der Meulen, Oosterbeek, Johanna Hoeve, Huize "De Wijde Blick" en dat van den heer Tijdeman, Voorburg, Westeinde 132.

De Minister van Koloniën,
voor den Minister
De Secretaris-Generaal,

W. J. B.

5
AFSCHRIJFT.

T E L E G R A M.

van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië
aan den Minister van Koloniën.

Buitenzorg, 14 October 1923.

no.802.

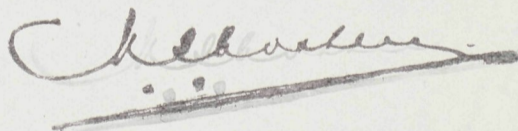
Antwoord 695 van totaal vijfenveertig kandidaten Djeddah,
Kern aanbeveelt behoudens oordeel Snouck primo Visman, secundo
Vandermeulen, tertio Tijdeman punt Visman steeds gunstig be-
oordeeld, reeds in 1919 door Westenek onvoorwaardelijk ge-
schikt geacht assistentresident, onlangs geslaagd doctoraal
taalindologie getuigend studiezijn. Vandermeulen buitengewoon
goed beoordeeld; Vorstman gekwalificeerd buitengewoon ernstig
degelijk flink ambtenaar, geroemd om absolute toewijding werk
Tijdeman eveneens uitstekend aangeschreven. Schippers geen
bezwaar. Ik instem voordracht; wijs echter jeugdigen leeftijd ')
Vandermeulen. stukken mailrapport negenzestwee verzonden Goen-
toer zes dezer (.)

(get.) Fock.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal

bij het Departement van Koloniën,

') Noot van het Departement van Koloniën

De heer Van der Meulen is 29 jaar oud.

DEPARTEMENT
VAN KOLONIËN.

N.B. Wordt verzocht in het antwoord de
dagteekening, de letter en het num-
mer dezer nauwkeurig aan te halen.

's-Gravenhage, den 14n Maart 1919.

5de AFDEELING .

N° 49.

BIJLAGEN:

Met verwijzing naar Uw schrijven van 6 dezer, No. 5,
en onder aanbieding van den brief van den Minister van Buitenland-
sche Zaken van 11 dezer, Afdeeling II en Kabinet, No. 10066, met bijla-
ge, betreffende de erkenning van het nieuwe Arabische Rijk HEDJAZ,
heb ik de eer Uhooggeleerde te verzoeken mij te willen mededeelen
tot welke opmerkingen deze stukken U aanleiding geven.

DE MINISTER VAN KOLONIËN,

Voor den Minister,

DE SECRETARIS - GENERAAL,

*Beantw. 15/3 '19 N° 6 : naar aanleiding der
werken uit Donden zal men voorloopig de consulats-
maatschappij maken later, rusten, maar aan te bevelen is,
Gobée als commissaris voor de belangen der pelgrims uit
Nederl. Indië een schrijven van Min. v. Buitenz. Zaken
aan diens collega voor den Hedjaz mede te geven, waarin,
onder dankbaar herinnering aan toe dusver aan G. bewezen
welmillendheid, ook een verrop is op de tegenwoordigheid
van Hedjaz regering te zijner behoefte wordt gedaan, opdat
althans officieus betrekkingen bestaan, zoals die door
Koning Hedjaz en chef Engelseke milit. mistie aldaar
sinds lang gewenscht werden.*

J. van Vortshuis
L.S.G.

Chry

Aan

den Adviseur voor Indische en Arabische Zaken

Prof. Dr. C. SNOUCK HURGRONJE,

te

LEIDEN.

DEPARTEMENT
VAN KOLONIËN.

N.B. Wordt verzocht in het antwoord de
dagteekening, de letter en het num-
mer dezer nauwkeurig aan te halen.

s-Gravenhage, den 27 Februari 1919.

5e AFDEELING

N° 55.

BIJLAGEN:

Ontv. 4 Maand '19

Ik heb de eer UHooggeleerde hierby, met verzoek om terug zending, te doen toekomen het schryven van den Minister van Buitenlandsche Zaken van 24 dezer, Afdeeling II en Kabinet no. 9224 inzake het aanknoopen van ambtelyke betrekkingen met het nieuwe Arabische Ryk Hedjaz, welk schryven betrekking heeft op het in afschrift mede hierbygevoegd, in cyferschrift van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie ontvangen telegram van 1 dezer.

Gearne zal ik Uw gevoelen vernemen omtrent de in deze stukken behandelde aangelegenheid, in het byzonder ook over den vorm waarin de erkenning zou dienen plaats te vinden en over de vraag, of het verkieslyk is de erkenning te doen voorafgaan aan het vertrek van den heer GOBÉE naar DJEDDAH, dan wel het betreffende stuk door hem in persoon te doen overhandigen.

De Minister van Kolonien,

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal.

coll.
J. van Vondt

LS. 6

2.03

AAN

den Adviseur voor Indische- en Arabische Zaken.

Prof. Dr. C. SNOUCK HURGRONJE.

te

Beantw. 6/3 1919 N° 5 :

spoedige aanknooping van betrekkingen met Koning Hidjaj Schjira ook mij gewenscht; de brief loopt in 't Frans, dat door ambtenaar Hidjaj wordt verstaan en misverstaan, wegens 't ontbreken van een Arab. protocol te deke, verrijkt. Overbrenging door Godee, die evenwel niet zeker is zelf 't aan des Koning te kunnen overhandigen. Vooral hooft, te vorm ne ontstemming, misschien snede verover; zeek door 't onbeantwoord blijven van telegram over Rinken' aankomst. Uitdrukking v dank voor welwillendheid aan Godee tijdens eerste verhoft bewoog. is geschikte inleiding tot verzoek om diens erkenning als vertegenwoordiger Nidol. Reg. Over titel eerst Britsche regering consulteren, dat 't niet zeker is, dat deze Consuls in des Hidjaj wil hebben. Spoed betrekken bij 't inwinnen deze informatie voor eerstvolgende tijd de vertegenwoordiger, te Djeddah gezetigt, met onderscheiding door locale autoriteiten behandeld worde.

161
DEPARTEMENT
VAN KOLONIËN.

N. B. Wordt verzocht in het antwoord de
dagteekening, de letter en het num-
mer dezer nauwkeurig aan te halen.

5e AFDEELING.

N° 47

BIJLAGEN:

Beantwoordt bij miss. van 25/3 '18, No. 8 met hernieuwd
krachtig betrog, tegenover de op mededeelingen van Sir Ronald
Graham gebaseerde onderstelling van den Heer Van Swinderen,
dat Gobée door gebrek aan tact de verhouding onmogelijk ge-
maakt zou hebben, dat de eenig juiste oplossing bestaande in

's-Gravenhage, den 20 Maart 1918.
van Gobée tot terugkeer, wanneer hij meent, te Djeddah met
langer nuttig werkzaam te kunnen zijn of dat zijn langer verblijf
aldar te kort zou daer aan de waardigheid der Nedvl.

Regering.

Laardat het in Uw schrijven van
10 dezer st. b. vervat advies, deartoe strekkende
dat de Heer Gobée op den Consulpost te Djeddah
wordt gehandhaafd, zolang hij zelf meent
daar nuttig werkzaam te kunnen zijn, door
mij ter kennis was gebracht van zijn ambtge-
noot van Duitslandsche Zaken, ontving ik
van Mr. Loudon diens met de bijlagen hierbij
aangehouden naderen brief van 14 dezer, Af-
deeling II. 151/2, blykens welke Orze. Gezant.
te honden hij de door hem verzake gevoerde be-
sprekingen ten inderde heeft gehouden, dat de
onverwillende houding, door de Egyptische Re-
gering tegen den Heer Gobée aangenomen, ge-
heel en al samenhangt met diens persoonlijk-
heid, in verband waarmede zijne terugkeer
wordt aanbevolen als het eenig middel om
verbetering in den toestand te brengen.

Moorens

ten Hooftleeraar, Adviseur voor

Indische en Arabische Zaken,

Prof. Dr. C. Anouch Kurgonje.

te Leiden.

Alvorens dit schrijven te beantwoorden
 zou ik het op prijs stellen te vernemen, of, en
 hoe ja, in hoeverre, de inhoud daarvan Uloog-
 geleerde aanleiding geeft tot wijziging van
 Uw aanhoudt advies.

De bijlagen dezes ontvang ik gaarne
 bij Uw antwoord terug.

De Minister van Koloniën,
 voor den Minister,
 Secretaris-Generaal,

E. Morroni

14
DEPARTEMENT
VAN KOLONIËN.

N.B. Wordt verzocht in het antwoord de
dagteekening, de letter en het num-
mer dezer nauwkeurig aan te halen.

11
s-Gravenhage, den 8 Maart 1918.

5^E AFDEELING.

N^O 35.

BIJLAGEN:

Beantw. bij miss. van 10/3 '18, No. 6:

feitelijk schijnt de verhouding van Gobée tot de locale
autoriteiten zich te verbeteren, al is men formeel onafge-
maan gebleven. In verband met groot belang de
waarneming van gebeurtenissen en verhoudingen in den H. D. D. D.
een kundig Nederl. ambtenaar, schijnt het gezamenl.
met de minder aangenome bijzetting gevoerd.

Ten verfolge van mijn schrijven van 15 Febru-
ari jl., 5e Afdeeling, No. 6/236, betreffende de vraag
of de Heer GOBEE te DJEDDAH zal kunnen worden gehand-
gevoerd daarin vaak getrokken, en
haafd, heb ik de eer U Hooggeleerde hierbij aan te
bieden een nader ter zake ontvangen schrijven van mijn
ambtgenoot van Buitenlandsche Zaken van 26 Februari
daaraanvolgend., Afdeeling II, No. 10786 en bijlagen,
met verzoek mij bij terugzending daarvan te willen
mededeelen, tot welke opmerkingen die stukken U aan-
leidingen geven.

te nemen. Ook elders moeten vestigen.
wordt van Nederl. belangen zich te
genwoordig daarin vaak getrokken, en
hier is de onkunde van des „Koning“
en zijn ambtenaren in internationale
verhoudingen een verzuimende om-
standigheid. Alleen G. kan wenschelijk
heit van voorzetting of ontheffing
te veel beoordeelen op gegeven, die
hij thans niet kan mededeelen. Daarom
wanne hem te schrijven, dat de Reg.
zijn blijven te dij. van mijn stelsel, zoolang hij meent,
dat nuttig werkpassen te kunnen zijn, maar dat hij
zich als onthoven en tot terugkeer geneigd
kan beschouwen zoodra zulks niet meer het ge-
val mocht zijn

Christy

DE MINISTER VAN KOLONIËN,

Voor den Minister,

DE SECRETARIS-GENERAAL,

J. M. ...

AAN

den Hoogleraar, Adviseur voor
Indische en Arabische Zaken,
Prof. Dr. C. Snouck Hungronje
te

LEIDEN.

43

12

DEPARTEMENT VAN KOLONIËN.

5e AFDEELING

'S GRAVENHAGE, DEN 24 December 1917

Nº. 22.

Met verwijzing naar Uw schryven van 11 November j.l., no.19, heb ik de eer UHooggeleerde met verzoek om terugzending hierby aan te bieden eenige van den Minister van Buitenlandsche Zaken ontvangen bescheiden nopens de positie van den heer Gobée te Djeddah en de moeilykheden, verbonden aan de overmaking van geld uit Indië naar de Hedjaz, zoomede de onder nos 137x, 143x en 158x van het mailrapport van dit jaar uit Indië ontvangen stukken, handelende over de bedoelde geldzendingen en de door de Britsch-Indische Regeering genomen maatregelen met betrekking tot de bedevaart uit Nederlandsch-Indië over Bombay.

Ik teeken hierby aan dat volgens een van den heer Gobée ontvangen opgaaf 104 Inlanders uit Nederlandsch-Indië aan de jongste bedevaart hebben deelgenomen.

*ten slotte een Jhr. London bij de Britsche Regeering degen
doen om op de onbetrouwbare handing der Egypte Reg. te
Gobée te wijzen, herinnerend dat de uitzending van een
ambtenaar geschiedt op grond van herhaalde verzoeken
de Britsche Regeering zelve.*

De Minister van Koloniën,

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal,

C. J. P. M. M. M.

Aan den Hoogleeraar, Adviseur voor
Indische en Arabische zaken,

Dr. C. Snouck Hurgronje

te

Leiden.-

De bijlagen van dit schrijven zullen bij Uw antwoord
gaarne worden terugontvangen.

De Minister van Koloniën,

Edelg.
J. B. Pleyse

Beantw. 11 Nov^r '17, N° 19.

De lezer der Nederl. Ind. Arch^v tot deelneming W. hadij best^e gave genoeg
om hem de moeilijkheden, daaraan verbonden, te doen onderschellen of trotsere-
Het zou een groot verlies voor de Regering zijn, controle op dies hadij in de Dje.
wakhouding te misten, en de indruk van het missien v. Gobeë zou het prestige der
Regering ~~van~~ h. Ned. Ind. Arch^v schaden. — Overnemen, dat was dit aarsel,
indien de Chef der ^{militaire} Britische Missie te Dj. of die van de Arab. missie in Egypte
principieel bevestiging hadden. Dat doet niet zo is, blykt uit behandeling van
Dinkes en van Gobeë tot diens gesprek met Chef ^{militaire} Britische missie, waardoor een
hem voor Duitschgesind gids konden. — 't Schijnt, dat accidentele oorzaken de
verandering van houding verklaren. De herinnering aan Wolffs Duitschgesindheid
werd door 't gesprek met Gobeë onwillkeurig ontzeald. Het vasthouden van
Gobeë aan zijn titel waarn. Consul, zolang hem geen machtiging verleend was
darran af te zien, welke nieuw vertrouwen, te meer nu Americ. publicaties in
brutalen tijd contacten vestigden op Duitsch, door vertegenwoordigers v. neutr. Staten
aan Duitschland leverden. Wellicht was een openhartige say out tusschen Gobeë
en Chef militaire missie de oude gunstige verhouding herstellen. Daarom ware Gobeë
hierop te vragen, 't al of niet gevolgen van den wrek aan zijn bitter oordel over-
latend, en hem de machtiging te geven zijne middelen als geëindigd te beschouwen,
zoodra hij meent, te Dj. niet meer nuttig verkeer te kunnen zijn, tenzij voor
waarden aarvaand worden, die voor de Regering en hemzelf onaangename moe-
ten kosten doordie die, welke de Heer van denoop namens de Arab. missie te Cairo
betreffende de correspondentie der Gobeë te voeren aan hem overboordte

Meent Gobeë ten slotte, weg te maken gaan, dan ware sluiting v. h. Consulaat
meer definitief te regelen dan door Wolff h. diens eerste vertrek, naar ik meen,
geschiedde.

2/11

Correspondentie
met S. H. 14 p. Gobée

13

DEPARTEMENT
VAN KOLONIËN.

N.B. Wordt verzocht in het antwoord de
dagteekening, de letter en het num-
mer dezer nauwkeurig aan te halen.

's-Gravenhage, den 10en November 1917.-

5^E AFDEELING.

N^O 20.

BIJLAGEN:

Met verwijzing laatstelijk naar het dezerzijdsch
schrijven van 21 Juli j.l. 5de Afdeeling No.18, heb ik de
eer UHoogEdelGestrenge hierbij toe te zenden twee brieven
van den Minister van Buitenlandsche Zaken van 28 September en
7 November j.l., Afdeeling II, nos 46215 en 53505, handelende
over de moeilijkheden, welke de heer Gobée in de uitoefening
zijner taak ondervindt, in verband met de weigering van de
betrokken overheids-personen om hem in zijn functie van waar-
nemend Consul te erkennen.

Onder aanteekening dat naar aanleiding van eerstge-
noemd schrijven de Indische Regeering telegrafisch is uitge-
noodigd hare briefwisseling met den heer Gobée te adresseeren
aan den "Commissaris voor Nederlandsch-Indische pelgrimsza-
ken", heb ik de eer UHoogEdelGestrenge te verzoeken, zoo mo-
gelijk spoedig, van Uw gevoelen te willen doen blijken nopens
de vraag of het met het oog op de door genoemden ambtenaar on-
dervonden onheusche behandeling van de zijde der Egyptische
overheid geen aanbeveling verdient aan zijn zending een einde
te maken.

A A N

De

den Adviseur voor Indische en
Arabische Zaken,

Prof. dr. C. Snouck Hurgronje

te

Leiden.